

Tema 36. La pregària del Parenostre

Amb la pregària del Parenostre, Jesús vol fer conscients els seus deixebles de la seva condició de fills de Déu. Una conseqüència important del sentit de la filiació divina és la confiança i l'abandonament filial en mans de Déu. El Parenostre és el model de tota pregària: no només demanem tot el que podem desitjar amb rectitud, sinó a més segons l'ordre en què convé desitjar-ho.

25/01/2023

Índex

- Jesús ens ensenya a adreçar-nos a Déu com a Pare
- Filiació divina i fraternitat cristiana
- Les set peticions del Parenostre
- Bibliografia bàsica
- Lectures recomanades

.....

Jesús ens ensenya a adreçar-nos a Déu com a Pare

La primera paraula de la pregària del Senyor, «Pare», és la més important, ja que amb aquesta Jesucrist ens ensenya a adreçar-nos a Déu com Pare: «Pregar el Pare és

entrar en el seu misteri, tal com Ell és, i tal com el Fill ens l'ha revelat: “L'expressió Déu Pare no havia estat revelada mai a ningú. Quan el mateix Moisès va preguntar a Déu qui era, va sentir un altre nom. A nosaltres, aquest nom ens ha estat revelat en el Fill, ja que aquest nom implica el nom nou de Pare” (Tertulià, *De oratione*, 3)» (*Catecisme*, 2779).

En ensenyar el Parenostre, Jesús descobreix també als seus deixebles que ells han estat fets partícips de la seva condició de Fill: «Mitjançant la Revelació d'aquesta pregària, els deixebles descobreixen una participació especial d'ells en la filiació divina, de la qual sant Joan dirà en el Pròleg del seu Evangeli: “Però a tots els qui l'han rebut (és a dir, als que han acollit al Verb fet carn), als qui creuen en el seu nom, els ha concedit de ser fills de Déu” (*Jn*

1, 12). Per això, amb raó resen segons el seu ensenyament: *Pare Nostre*».^[1]

Jesucrist sempre distingeix entre «Pare meu» i «Pare vostre» (Cf. *Jn* 20, 17). De fet, quan Ell resa no diu mai «Pare nostre». Això mostra que la seva relació amb Déu és totalment singular: és una relació seva i de ningú més. Amb la pregària del Parenostre, Jesús vol fer conscients els seus deixebles de la seva condició de fills de Déu, i alhora indicar la diferència que hi ha entre la seva filiació natural i la nostra filiació divina adoptiva, rebuda com a do gratuït de Déu.

La pregària del cristià és l'oració d'un fill de Déu que s'adreça al seu Pare Déu amb confiança filial, la qual «s'expressa en les litúrgies d'Orient i d'occidents per la bella expressió típicament cristiana: *parrhesia*, senzillesa sense dobles, confiança filial, seguretat joiosa, audàcia humil,

certesa de ser estimat (Cf. *Ef* 3, 12; *He* 3, 6; 4, 16; 10, 19; *1 Jn* 2, 28; 3, 21; 5, 14)» (*Catecisme*, 2778). El terme *parrhesia* indica originalment el privilegi de la llibertat de paraula del ciutadà grec en les assemblees populars, i va ser adoptat pels Pares de l'Església per expressar el comportament filial del cristià davant del seu Pare Déu.

Filiació divina i fraternitat cristiana

En anomenar Déu Pare Nostre, reconeixem que la filiació divina ens uneix a Crist, «el primer d'una multitud de germans» (*Rm* 8, 29), per mitjà d'una veritable fraternitat sobrenatural. L'Església és aquesta nova comunió de Déu i dels homes (Cf. *Catecisme*, 2790).

Per això, la santedat cristiana, fins i tot sent personal i individual, no és mai individualista o egocèntrica: «Si resem de veritat el Parenostre,

sortim de l'individualisme, ja que l'amor que acollim ens n'allibera. El "nostre" del començament de la Pregària del Senyor, com el "nosaltres" de les quatre últimes peticions, no és exclusiu de ningú. Per dir-lo de veritat (Cf. *Mt* 5, 23-24; 6, 14-16) les nostres divisions i oposicions han de ser superades» (*Catecisme*, 2792).

La fraternitat que estableix la filiació divina s'estén també a tots els homes, perquè en certa manera tots són fills de Déu —criatures seves— i estan cridats a la santedat: «No hi ha més que una raça a la terra: la raça dels fills de Déu».^[2] Per això, el cristià s'ha de sentir solidari en la tasca de conduir tota la humanitat cap a Déu.

La filiació divina ens impulsa a l'apostolat, que és una manifestació necessària de filiació i de fraternitat: «Pensa en els altres —abans que res, en aquells qui són al teu costat— com

en allò que són: fills de Déu, amb tota la dignitat d'aquest títol meravellós. Hem de portar-nos com a fills de Déu amb els fills de Déu: el nostre amor ha d'ésser un amor sacrificat, diari, fet de mil detalls de comprensió, de sacrifici silenciosos, de donació que no es nota».^[3]—

Una conseqüència important del sentit de la filiació divina és la confiança i l'abandonament filial en mans de Déu. Sant Josep maria afirmava que «un fill pot reaccionar, davant el seu pare, de moltes maneres. Cal esforçar-se a ésser uns fills que procurin adonar-se que el Senyor, en estimar-nos com a fills, ha fet que visquem a casa seva, enmig d'aquest món, que siguem de la seva família, que allò que és seu és nostre i el que és nostre és seu, que tinguem aquesta familiaritat i confiança en Ell que ens fa demanar, com el nen petit, la lluna!».^[4]—

L'abandonament filial, que no es deu tant a la lluita ascètica personal —tot i que aquesta es pressuposa— consisteix a deixar-se portar per Déu. Es tracta d'un abandonament actiu, lliure i conscient per part del fill. Aquesta actitud ha donat origen a una manera concreta de viure la filiació divina —que no és l'única, ni és camí obligatori per a tothom—, anomenada «infantesa espiritual»: consisteix a reconèixer-se no només fill, sinó fill petit, un nen molt necessitat davant de Déu. Així ho expressa sant Francesc de Sales: «*si no torneu a ser com els infants, no entrareu pas al Regne del cel (Mt 18, 3)*. Mentre el nen és petitó, es conserva en una gran senzillesa; coneix només la seva mare; té un sol amor, la mare; una única aspiració, la falda de la mare; no vol res més que recolzar-se en un descans tan amable. L'ànima perfectament senzilla només té un amor, Déu, i en aquest amor únic, una sola aspiració:

reposar al pit del Pare celestial i aquí establir el seu descans, com a fill amorós, deixant completament qualsevol ànsia a ell, no mirant cap altra cosa sinó romandre en aquesta santa confiança».^[5] Per la seva part, sant Josepmaria també aconsellava recórrer el camí de la infantesa espiritual: «Si sou nens no tindreu penes: els nens s'obliden de seguida dels disgustos per a retornar als seus jocs ordinaris. —Per això, amb l'abandonament, no us haureu de preocupar, perquè descansareu en el Pare.»^[6]

Les set peticions del Parenostre

En la pregària del Senyor, després de la invocació inicial: «Pare Nostre, que ets al Cel», hi ha set peticions. «Les tres primeres peticions tenen per objecte la Glòria del Pare: la santificació del nom, la vinguda del Regne i el compliment de la voluntat divina. Les altres quatre li presenten

els nostres desigs: aquestes peticions es refereixen a la nostra vida a fi d'alimentar-la o guarir-la del pecat i es relacionen amb el nostre combat per la victòria del Bé sobre el Mal» (*Catecisme*, 2857).

El Parnostre és el model de tota pregària, com ensenya sant Tomàs d'Aquino: «La pregària dominical és la més perfecta de les oracions... No només hi demanem tot el que podem desitjar amb rectitud, sinó, a més, segons l'ordre en què convé desitjar-ho. De manera que aquesta oració no només ens ensenya a demanar, sinó que també forma tota la nostra afectivitat».^[7]

Primera petició: “Sigui santificat el vostre nom”

Cap criatura no pot augmentar la santedat de Déu. Per això, «el terme “santificar” s'ha d'entendre aquí [...] no en el seu sentit causatiu (només Déu santifica, fa sant), sinó sobretot

en un sentit valoratiu: reconèixer com a sant, tractar d'una manera santa [...]. Des de la primera petició al nostre Pare, estem submergits en el misteri íntim de la seva Divinitat i en el drama de la salvació de la nostra humanitat. Demanar-li que el seu nom sigui santificat ens implica en “el disegni benèvol que Ell va formar per endavant” perquè “siguem sants i immaculats en la seva Presència, en l'amor” (Cf. *Ef* 1, 9.4)» (*Catecisme*, 2807). Així doncs, l'exigència de la primera petició és que la santedat divina resplendeixi i augmenti en les nostres vides: «Qui podria santificar Déu, ja que ell santifica? Inspirant-nos en aquestes paraules “Sigueu sants davant meu, perquè jo, el Senyor, soc sant” (*Lv* 20, 26), demanem que, santificats pel baptisme, perseverem en el que hem començat a ser. I ho demanem cada dia, perquè faltem diàriament i hem de purificar els nostres pecats per una santificació incessant...

Recorrem, per tant, a la pregària per tal que aquesta santedat romanguí en nosaltres». ^[8]

Segona petició: “Vingui a nosaltres el vostre regne”

La segona petició expressa l’esperança que arribi un temps nou en què Déu sigui reconegut per tothom com el rei que omplirà de beneficis els seus súbdits: «Aquesta petició és el “*Marana Tha*”, el crit de l’Esperit i de l’Esposa: “Vine, Senyor Jesús” (*Ap* 22, 20) [...]. En la pregària del Senyor es tracta principalment de la vinguda final del Regne de Déu pel retorn del Crist (*Cf. Tt* 2, 13)» (*Catecisme*, 2817-2818). D’altra banda, el regne de Déu ja s’ha incoat en aquest món amb la primera vinguda de Crist i l’enviament de l’Esperit Sant: «El Regne de Déu és justícia, pau i alegria en l’Esperit Sant” (*Rm* 14, 17). Els darrers temps en què estem són els de l’efusió de

l'Esperit Sant. Des d'aleshores hi ha entaulat un combat decisiu entre «la carn» i l'Esperit (Cf. *Ga* 5, 16-25):
“Només un cor pur pot dir amb seguretat: ‘Vingui el vostre Regne’. S’ha d’haver estat a l’escola de Pau per dir: ‘Que el pecat, doncs, no regni en el vostre cos mortal’ (*Rm* 6, 12). Aquell qui es manté pur en les seves accions, els seus pensaments i les seves paraules, pot dir a Déu: ‘Vingui el vostre Regne!’” (sant Ciril de Jerusalem, *Catecheses mystagogicæ*, 5, 13)» (*Catecisme*, 2819). En definitiva, en la segona petició manifestem el desig que Déu regni actualment en nosaltres per la gràcia, que el seu regne a la terra s’estengui cada dia més i que a la fi dels temps regni plenament al cel sobre tothom.

Tercera petició: “Faci’s la vostra voluntat, així a la terra com es fa en el cel”

La voluntat de Déu és que «tots els homes se salvin i arribin al coneixement de la veritat» (1 Tm 2, 4). Jesús ens ensenya que no s'entra al regne del cel mitjançant paraules, sinó «el qui fa la voluntat del meu Pare del cel» (Mt 7, 21). Per això, aquí «al nostre Pare que uneixi la nostra voluntat a la del seu Fill per complir la seva voluntat, el seu disseny de salvació per a la vida del món. Nosaltres en som radicalment impotents, però units a Jesús i amb el poder del seu Esperit Sant, li podem lliurar la nostra voluntat i decidir d'escollir allò que el seu Fill sempre ha escollit: fer el que agrada al Pare (Cf. Jn 8, 29)» (Catecisme, 2825). Quan en el Parenostre preguem *faci's la vostra voluntat, així a la terra com es fa en el cel*, no ho demanem «en el sentit que Déu faci el que vulgui, sinó que nosaltres siguem capaços de fer el que Déu vol».^[9] D'altra banda, l'expressió *a la terra com en el cel* manifesta que en aquesta petició

anhelem que, així com s'ha complert la voluntat de Déu en els àngels i els benaurats del cel, també es compleixi en els qui encara som a la terra.

Quarta petició: “El nostre pa de cada dia doneu-nos, Senyor, el dia d'avui”

Aquesta petició expressa l'abandonament filial dels fills de Déu, ja que «el Pare, que ens dona la vida, no pot deixar de donar-nos l'aliment necessari a la vida, tots els béns “convenients”, materials i espirituals» (*Catecisme*, 2830). «El sentit específicament cristià d'aquesta quarta petició es refereix al Pa de Vida: la Paraula de Déu que s'ha d'acollir en la fe, el Cos del Crist rebut en l'Eucaristia (Cf. *Jn* 6, 26-58)» (*Catecisme*, 2835). L'expressió *de cada dia*, «presa en sentit temporal és una repetició pedagògica d'“avui” (Cf. *Ex* 16, 19-21) per a confirmar-nos en una confiança “sense reserves”. Presa en sentit qualitatiu significa el necessari

per a la vida, i més àmpliament tot bé suficient per a la subsistència (Cf. *1 Tm 6, 8*)» (*Catecisme, 2837*).

Cinquena petició: “Perdoneu les nostres culpes així com nosaltres perdonem els nostres deutors”

En aquesta nova petició comencem reconeixent la nostra condició de pecadors: «Tornem a Ell, com el fill pròdig (Cf. *Lc 15, 11-32*), i ens reconeixem pecadors, davant Ell, com el publicà (Cf. *Lc 18, 13*). La nostra petició comença per una “confessió” en què confessem alhora la nostra misèria i la seva Misericòrdia» (*Catecisme, 2839*). Però aquesta petició no serà escoltada si abans no hem respost a una exigència: perdonar nosaltres els nostres deutors. I la raó és la següent: «Aquesta onada de misericòrdia no pot penetrar en el nostre cor mentre no hàgim perdonat aquells que ens han ofès. L'amor, com el Cos del Crist,

és indivisible: no podem estimar el Déu que no veiem si no estimem el germà, la germana, que veiem (Cf. 1 Jn 4, 20). En la negativa a perdonar els nostres germans i germanes, el nostre cor es tanca, la seva duresa el fa impermeable a l'amor misericordiós del Pare» (*Catecisme*, 2840).

Sisena petició: “No permeteu que nosaltres caiguem a la temptació”

Aquesta petició està relacionada amb l'anterior, perquè el pecat és conseqüència del consentiment lliure a la temptació. Per això, ara «demanem al nostre Pare que no ho “permeti” [...]. Li demanem que no ens deixi prendre el camí que condueix al pecat. Estem compromesos en el combat “entre la carn i l'Esperit”. Aquesta petició implora l'Esperit de discerniment i de força» (*Catecisme*, 2846). Déu ens dona sempre la seva gràcia per

vèncer les temptacions: «Déu és fidel i no permetrà que sigueu temptats per damunt de les vostres forces. I, juntament amb la prova, us donarà el mitjà de sortir-ne i poder-la suportar» (1 Co 10, 13), però per vèncer sempre les temptacions cal pregar: «Un combat i una victòria com aquests només són possibles en la pregària. Per la seva pregària, Jesús és vencedor del Temptador, des del començament (Cf. Mt 4, 11) i en l'últim combat de la seva agonia (Cf. Mt 26, 36-44). En aquesta petició al nostre Pare, Crist ens uneix al seu combat i a la seva agonia. [...].

Aquesta petició pren tot el seu sentit dramàtic en relació amb la temptació final del nostre combat a la terra; demana la *perseverança final*. “Vinc com un lladre: feliç el qui vetlla” (Ap 16, 15)» (Catecisme, 2849).

Setena petició: “Ans deslliureu-nos de qualsevol mal”

L'última petició està continguda en l'oració sacerdotal de Jesús al seu Pare: «No et demano que els treguis del món, sinó que els preservis del Maligne» (*Jn* 17, 15). En efecte, en aquesta petició, «el Mal no és una abstracció, sinó que designa una persona, Satanàs, el Maligne, l'àngel que s'oposa a Déu. El “diable” (*diabolos*) és aquell qui “es posa de través” en el disseny de Déu i de la seva “obra de salvació” feta realitat en el Crist» (*Catecisme*, 2851). A més, «quan demanem d'ésser alliberats del Maligne, preguem igualment per ser alliberats de tots els mals, presents, passats i futurs, dels quals és l'autor o l'instigador» (*Catecisme*, 2854), especialment del pecat, l'únic mal veritable,^[10] i de la pena corresponent, que és la condemnaió eterna. Els altres mals i tribulacions es poden convertir en béns, si els acceptem i els unim als patiments de Crist a la creu.

Manuel Belda

Bibliografia bàsica

— *Catecisme de l'Església Catòlica*, 2759-2865.

Lectures recomanades

— Francesc, *Catequesi sobre el Pare Nostre*. Es tracta de les catequesis impartides pel Sant Pare, durant 16 audiències generals dels dimecres, entre el desembre del 2018 i el maig del 2019.

— Benet XVI-Joseph Ratzinger, *Jesús de Nazaret*, La Esfera de los Libros, Madrid, 2007, p. 161-205 (capítol dedicat a l'Oració del Senyor).

— Sant Josepmaria, homilies *El tracte amb Déu i Vers la santedat*, a: *Amics de Déu*, 142-153 i 294-316.

[1] Sant Joan Pau II, *Al·locució*, 1.VII. 1987, 3.

[2] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, 13.

[3] *Ibidem*, 36.

[4] *Ibidem*, 64.

[5] Sant Francesc de Sales, *Converseses espirituals*, núm. 16, 7, en *Obres Selectes de sant Francesc de Sales*, vol. I, p. 724.

[6] Sant Josepmaria, *Camí*, núm. 864.

[7] Sant Tomàs d'Aquino, *Summa theologiæ*, II-II, 83, 9.

[8] Sant Ciprià, *De dominica oratione*,
12.

[9] *Ibidem*, 14.

[10] Cf. Sant Josepmaria, *Camí*, 386.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/tema-36-la-
pregaria-del-parenostre/](https://opusdei.org/ca-ad/article/tema-36-la-pregaria-del-parenostre/) (05/04/2025)